EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĞI

EĞİTİMİ GELİŞTİRME BÜROSU

VIII sınıflar için
Müzik Eğitimi

Öğretim Programı (Müfredatı)

Üsküp, 2025 yılı

ÖĞRETİM PROGRAMI (MÜFREDAT) HAKKINDA TEMEL VERİLER

Ders	***Müzik Eğitimi***
Dersin türü/kategorisi	Zorunlu
Sınıf	VIII (sekizinci)
Öğretim programındaki (müfredattaki) konular/alanlar	• ***Müziği dinleme ve anlama*** • ***Müzik okuryazarlığı ve performans etkinlikleri***
Ders sayısı	Haftada 1 saat / Yılda 36 saat
Araç, gereç ve malzemeler	Standart araç-gereç ve yardımcı malzemelere ek olarak, aşağıdaki şekilde donatılmış olmalıdır: • Piyano (akustik), kuyruklu piyano, dijital piyano veya başka bir müziksel temperamanlı çalgı; • Çocuklara yönelik ritmik çalgılar (ritmik ve melodik enstrümanlar); • Doğadan ve yakın çevreden elde edilen çeşitli ses kaynakları – ahşap ya da metal çubuklar, cam, tahta ve metal nesneler gibi sınıf ortamında farklı sesler çıkaran materyaller; • Basılı materyaller (nota metinleri, kılavuz kitaplar, dergiler, gazeteler, kitaplar, ansiklopediler ve diğer ilgili kaynaklar); • İki boyutlu basılı görseller – projeksiyonsuz materyaller (resimler, fotoğraflar, posterler, illüstrasyonlar); • Ses ve video kayıtlarını oynatmaya yarayan cihazlar (CD ve DVD oynatıcı, müzik seti, televizyon, nota yazım programı yüklü ve internete bağlı bilgisayar, kaliteli hoparlörler, LCD projeksiyon cihazı, akıllı tahta); • İçeriği uygun ses ve video CD'leri; • Eğitsel dijital materyaller; • Etkin kullanım için etkileşimli tahta
Öğretmen kadrosu için normatif	Sekizinci sınıfta Müzik Eğitimi dersini okutma yetkisine sahip kişiler aşağıdaki niteliklerden birine sahip olmalıdır:

	• Müzik sanatı alanında öğretmenlik programı / müzik teorisi ve pedagojisi dalında eğitimini tamamlamış, Makedonya Yeterlilikler Çerçevesi'ne (MYÇ) göre VII/1 veya VIA düzeyinde ve 240 AKTS kredisine sahip olanlar; • Müzik sanatı alanında, öğretmenlik dışı başka bir dalda eğitimini tamamlamış, Makedonya Yeterlilikler Çerçevesi'ne (MYÇ) göre VII/1 veya VIA düzeyinde ve 240 AKTS kredisine sahip olup, ayrıca akredite bir yükseköğretim kurumunda pedagojik-psikolojik ve öğretim yöntemleri eğitimi almış olanlar.

ULUSAL STANDARTLARLA İLİŞKİSİ

Öğretim programında belirtilen öğrenme çıktıları, **Ulusal Standartlar'da yer alan Sanatsal** İfade ve Kültür alanı kapsamındaki aşağıdaki yeterliliklerin kazanılmasına yöneliktir

	Öğrenci şunları bilir ve/veya yapabilir:
VIII-A.1	Kültürün tüm alanlarından (edebiyat, müzik, görsel sanatlar, sahne sanatları, dekoratif sanatlar, mimari, tasarım) farklı sanatsal ifade biçimleri hakkında bilgi sunar;
VIII-A.2	Değerlerin gelişimi üzerindeki etkilerini belirlemek;
VIII-A.3	Sanatsal veya diğer yaratıcı ifade biçimlerini (bireysel veya toplu) kullanarak kendi fikirlerini, deneyimlerini ve duygularını ifade eder/uygular;
VIII-A.4	Diğer bireylerin (kendi kültürüne veya farklı kültürlere mensup olanların) oluşturduğu sanatsal ürünlerde ifade edilen fikirleri, deneyimleri ve duyguları yorumlar.
VIII-A.5	Edebiyat, görsel sanatlar, müzik ve danslar, yapılar ve diğer kültürel ürünler aracılığıyla kendi kültürünü ve onun farklı ifade biçimlerini tanır.
VIII-A.6	Yakın ve uzak çevresindeki kendi kültürü ile diğer kültürler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları belirler ve bunların karşılıklı ilişkisini ve bağımlılığını analiz eder.
VIII-A.9	Mensup olduğu kültürün (gelenek ve din dahil) kendi kimliğinin ve dünya görüşünün oluşumuna nasıl etki ettiğini tanır ve açıklar.
VIII-A.12	Dünyayı yalnızca kendi kültürüne mensup bireylerin bakış açısından değil, aynı zamanda diğer kültürlerin bakış açılarıyla da yorumlar.
	Öğrenci şunları anlar ve kabul eder::
VIII-B.1	Sanat ve diğer kültürel ifade biçimleri, dünyanın anlaşılmasına ve değiştirilmesine katkı sağlar.
VIII-B.2	Sanat ürünlerine yönelik eleştirel yaklaşım, bireysel ve toplumsal estetik değerlerin geliştirilmesi açısından önemlidir.
VIII-B.4	Kültürel çeşitlilik, farklı kültürlere mensup bireylerin kimlik gelişimini etkiler.

VIII-B.5	Kültürler arasındaki farklılıklara öğrenme fırsatı ve karşılıklı anlayış ile ilerleme için birer fırsat olarak bakılmalıdır.
VIII-B.6	Diğer kültürlere saygı gösterilmesi ve onların tanıtılması, kişinin kendi kültürüne başkaları tarafından da saygı duyulmasına katkı sağlar.

Öğretim programı ayrıca Ulusal Standartların aşağıdaki alanlarında ilgili yeterlilikleri de içermektedir: **"Dijital Okuryazarlık"**

	Öğrenci şunları bilir ve/veya yapabilir:
IV-A.1	Bilinen ve yeni dijital cihazların olanaklarını araştırır ve karşılaştırır; bağımsız olarak değerlendirir, seçer ve belirli bir ihtiyaç ve duruma en uygun olanları kullanır.
IV-A.2	Bir görevin/problemin çözümünde ne zaman ve nasıl BİT (ICT) kullanımının gerekli ve etkili olduğunu değerlendirir; gerekli programları seçip yükler, koruma yazılımlarını kullanır ve dijital cihazlar ile ağlardaki rutin sorunları çözer.
IV-A.3	Dijital ortamda farklı cihazlar ve ağlar üzerinde içeriklerin düzenlenmesi, güvenli biçimde saklanması ve paylaşılması için çeşitli yöntemler kullanır.
IV-A.4	Başkalarıyla iş birliği içinde bir problemi analiz eder, araştırma ve çözüm için fikir ve plan geliştirir; BİT'i ne zaman ve hangi amaçla kullanacağını planlar.
IV-A.5	Hangi bilgilere ihtiyaç duyduğunu belirler, dijital verileri ve içerikleri bulur, seçer ve indirir; bunların ilgili ihtiyaca uygunluğunu ve kaynakların güvenilirliğini değerlendirir.
IV-A.6	Verileri işlemek için farklı araçlar seçer ve kullanır, verileri analiz eder ve kullanım kurallarına uygun şekilde çeşitli biçimlerde sunar.
IV-A.7	İletişim için uygun BİT araçlarını seçer ve kullanır; bilgileri güvenli biçimde paylaşır, başkalarıyla iletişim kurar ve çevrim içi projelerde, sosyal etkinliklerde veya kişisel amaçlarla iş birliği yapar.
IV-A.8	Dijital içerikleri, eğitim ve sosyal ağları ile bulut sistemlerini güvenli ve sorumlu bir şekilde kullanır.
IV-A.9	Çok kültürlü dijital ortamda başkalarıyla iletişim kurarken farklı katılımcılara saygı gösterir ve dijital ortamdaki davranışlarda yasal, kültürel ve etik kurallara uyar.
IV-A.10	Dijital kimliğini, güvenliğini ve itibarını korur ve gizlilik politikalarına saygı gösterir.
IV-A.12	Farklı modeller ve simülasyonları kullanma, statik ve dinamik temsilleri, ses, metin ve görselleri birleştirme yollarını araştırır; belirli bir amaç ve hedef kitle için basit yaratıcı multimedya ürünleri oluşturur veya düzenler.
	Öğrenci şunları anlar ve kabul eder:
IV-B.1	Dijital okuryazarlık günlük yaşam için gereklidir – öğrenmeyi, yaşamı ve çalışmayı kolaylaştırır, iletişimin genişlemesine, yaratıcılığa ve yenilikçiliğe katkı sağlar, çeşitli eğlence olanakları sunar;
IV-B.2	BİT'in (ICT) sorumsuz ve yetersiz kullanımı sınırlamalara yol açar ve birey veya toplum için riskler taşıyabilir;
IV-B.3	BİT'in potansiyelleri artacak ve bunlar takip edilip kullanılmalıdır, ancak dijital araçlar aracılığıyla erişilen verilerin ve bilgilerin güvenilirliği, doğruluğu ve etkisi konusunda eleştirel bir yaklaşım geliştirilmelidir;
IV-B.5	Dijital ortamda erişilebilir bilgiler etik kurallara, belirlenmiş düzenlemelere uygun olarak ve insanların yararına kullanılmalıdır;

IV-B.6	Dijital ağlarda erişilebilir ürünlerin fikrî mülkiyet haklarına saygı gösterilmelidir.

Kişisel ve sosyal gelişim

	Öğrenci şunları bilir ve/veya yapabilir:
V-A.4	Kendi yeteneklerini ve başarılarını (güçlü ve zayıf yönleri dahil) değerlendirir ve buna dayanarak gelişim ve ilerlemeyi sağlayacak öncelikleri belirler;
V-A.5	Kendindeki ve başkalarındaki duyguları tanır, farklı durumlarda kendi duygusal tepkilerinin sonuçlarını fark eder ve duygularla başa çıkmak için uygun stratejiler kullanır;
V-A.6	Öğrenme ve kişisel gelişim için hedefler belirler ve bunlara ulaşma yolunda ortaya çıkan zorlukları aşmak için çalışır;
V-A.7	Kendi deneyimlerini öğrenmeyi kolaylaştırmak ve gelecekte davranışlarını uyarlamak için kullanır;
V-A.8	Kendi zamanını belirlenen hedefleri etkili ve verimli şekilde gerçekleştirecek ve ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde düzenler;
V-A.9	Kendi davranışlarının ve başkalarının davranışlarının kendisi ve diğerleri üzerindeki sonuçlarını önceden tahmin eder;
V-A.10	Kendi ve başkalarının davranışlarını değerlendirirken etik ilkeleri uygular ve dürüstlük, adalet, saygı, sabır, özen, nezaket, şükran, kararlılık, cesaret ve öz disiplin gibi erdemli karakter özelliklerini gösterir;
V-A.11	Kimden, ne zaman ve nasıl yardım isteyebileceğinin farkında olarak bağımsız hareket eder;
V-A.13	Başkalarıyla iletişim kurar ve kendini duruma uygun şekilde ifade eder;
V-A.14	Aktif dinler, empati ve anlayış göstererek uygun tepkiler verir ve kendi kaygılarını ve ihtiyaçlarını yapıcı bir şekilde ifade eder;
V-A.15	Ortak hedeflere ulaşmak için başkalarıyla iş birliği yapar, kendi görüş ve ihtiyaçlarını paylaşırken başkalarının görüş ve ihtiyaçlarını da dikkate alır;
V-A.16	Başkalarıyla ilişkilerdeki sorunları tanır ve tüm tarafların hak, ihtiyaç ve çıkarlarına saygı göstererek çatışmaları yapıcı şekilde çözmeye yaklaşır;
V-A.17	Geri bildirim ve destek ister, aynı zamanda başkalarının yararına olacak şekilde yapıcı geri bildirim ve destek sağlar;
V-A.18	İlgili sorular sorarak sorunları ortaya çıkarmak, bilgileri ve önerileri analiz edip değerlendirmek ve varsayımları kontrol etmek amacıyla araştırma yapar.
	Öğrenci şunları anlar ve kabul eder:
V-B.2	Kendi kimliğinin farkına varmak, öz güvenin güçlenmesine ve kişiliğin gelişimine katkı sağlar;
V-B.3	Bireyin kendi başarıları ve iyi oluş hâli büyük ölçüde kendisinin gösterdiği çabaya ve elde ettiği sonuçlara bağlıdır;
V-B.7	İnisiyatif alma, azim, kararlılık ve sorumluluk; görevleri yerine getirmede, hedeflere ulaşmada ve günlük durumlarda karşılaşılan zorlukların üstesinden gelmede önemlidir;
V-B.8	Başkalarıyla etkileşim çift yönlüdür – birey, başkalarından kendi ilgi ve ihtiyaçlarının karşılanmasını talep etme hakkına sahip olduğu gibi, başkalarının da kendi ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması için onlara alan tanıma sorumluluğuna da sahiptir;
V-B.10	Öğrenme sürekli bir süreçtir; okulda sona ermez ve yalnızca formal eğitimle sınırlı değildir.

ÖĞRENME KAZANIMLARI

Konu: MÜZİĞİ DİNLEMEK VE ANLAMAK
Toplam ders saati: 18

Öğrenme kazanımları:
Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Rönesans, Barok ve Klasisizm müzik dönemlerini; her dönemin temel özellikleri (her döneme özgü çalgılar, en yaygın müzik türleri/formları, en önemli besteciler ve en temsilî eserleri) aracılığıyla tanır ve ayırt eder.
2. Klavye çalgılarını, belirli ve belirsiz ses yüksekliğine sahip vurmalı çalgıları ayırt eder ve enstrümantal müzik dinlerken tanır ve sınıflandırır.
3. Orkestraları ve oda müziği topluluklarını işitsel olarak ayırt eder ve sınıflandırır; dinlediği enstrümantal müzikte bunları tanır.
4. Vurmalı halk çalgılarını, halk müziği topluluk türlerini ve halk çalgıları topluluklarını tanır ve birbirinden ayırt eder.
5. Sonat formunun temalarında ve ana bölümlerinde tekrar ve kontrastı, ayrıca döngüsel formların diğer bölümlerinde (sonat, senfoni ve konçerto) karakterlerine göre tanır; uygun müzik terminolojisini kullanır.
6. Belirli bir müzik türünün/genreinin (klasik, halk, popüler müzik, caz ve world music – farklı kültürlerin geleneksel müziklerinin yeniden düzenlenmiş halleri) özelliklerini işitsel olarak ayırt eder ve açıklar.

Öğrenci şunları geliştirecektir:

7. Farklı türlerde dinlenen müzikleri estetik açıdan değerlendirmek için kendi ölçütlerini geliştirir.
8. Kendi ve diğer kültürlerin müzik geleneğini ve folklor özelliklerini korumanın önemine dair farkındalık geliştirir.

Konular (ve kavramlar):	**Değerlendirme standartları:**
• **Müzik dönemleri** (Rönesans, Barok, Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Klasisizm, Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven)	• Rönesans, Barok ve Klasisizm müzik dönemlerinin özelliklerini ve en önemli temsilcilerini belirtir. • Barok ve Klasisizm dönemine ait bilinen eserleri işitsel olarak ayırt eder. • Barok ve Klasisizm döneminin önemli bestecilerinin biyografilerindeki belirli anahtar noktaları açıklar. • Dinleme yoluyla müzik eserlerini başlık, besteci ve ait oldukları dönemle ilişkilendirir.
• **Müzik çalgıları** - *Klavye çalgıları (piyano/piyanino, klavsen, akordeon, org)* - *Vurmalı çalgılar* (belirsiz ses yüksekliğine sahip: ziller, büyük davul, trampet, tef, gong, kastanyet, marakas,	• Klavyeli çalgıları, en az beş vurmalı çalgıyı ve vurmalı halk çalgılarını ses ve görünüş özelliklerine göre tanır. • Klavyeli çalgıları, vurmalı çalgıları ve vurmalı halk çalgılarını (yapıldıkları malzeme, çalma biçimi ve görünüşlerine göre) açıklar.

üçgen; belirli ses yüksekliğine sahip: timpani, vibrafon, çanlar, ksilofon, çanlar) - *vurmalı halk çalgıları (davul, tarabuka, tef, def)*	• Klavyeli çalgıları, vurmalı çalgıları ve vurmalı halk çalgılarını (çalma biçimi ve icra topluluklarındaki rolleri açısından) sınıflandırır. • Klavyeli çalgıları, vurmalı çalgıları ve vurmalı halk çalgılarını farklı icra topluluklarında işitsel olarak tanır.
• **Orkestra türleri ve enstrümantal topluluklar** (senfoni orkestrası, filarmoni, oda orkestrası, yaylı çalgılar orkestrası, nefesli çalgılar orkestrası, big band, revü orkestrası; oda toplulukları; halk çalgıları orkestrası, halk orkestrası, çalgı orkestrası; müzik etkinlikleri: konser, festival, gösteri, yarışma, tanıtım)	• En az beş orkestra ve enstrümantal topluluk türünü tanır ve içlerindeki çalgıları belirtir. • Orkestra ve enstrümantal topluluk türlerini belirli müzik etkinlikleriyle ilişkilendirir. • Orkestra türlerini enstrümantal yapıya göre sınıflandırır. • Orkestra ve enstrümantal topluluk türlerini katılımcı sayısı ve çalgı gruplarının/enstrümanların dağılımı açısından karşılaştırır.
• **Müzik formları: sonat formu ve döngüsel formlar** (sonat formu: serim, temalarda tekrar ve kontrast, geliştirme bölümü, repriz; döngüsel form: sonat/senfoni/konçerto; bölümler ve karakterleri)	• Sonat, senfoni ve konçerto gibi döngüsel formları çok bölümlü yapılarıyla tanır. • Sonat formunun temalarında ve temel bölümlerinde, ayrıca diğer bölümlerde tekrar ve kontrastı işitsel olarak ayırt eder. • Solo çalgı için sonat, senfoni ve konçertoyu icra topluluğu ve bölümlerin karakteri (hızlı, yavaş, oyunlu vb.) açısından karşılaştırır. • Dinlenen müzik örneklerinde sonat formu ve döngüsel formların bölümlerini içeren şematik bir gösterim hazırlar.
• **Müzik türleri/genreleri** (halk müziği, popüler müzik türleri, caz; world music))	• Dinlenen müzik eserlerinin ses özelliklerine göre hangi türe ait olduğunu (halk müziği veya popüler müzik) tanır. • Uzak dünya kültürlerine ve geleneklerine ait müzikleri ritim ve karakteristik çalgılara göre işitsel olarak ayırt eder (world music).
• **Yönlendirilmiş müzik dinleme** (eserin adı, besteci, tür, icra topluluğu, melodi, kontrast ve tekrar, tempo, ritim, dinamizm, müziğin karakteri, yapısal öğeler/müzik formu) *Birden fazla kez dinlenmesi önerilir.*	• Müzik eserinin türünü (sonat, senfoni veya konçerto), bestecisini ve dönemini adlandırır. • Dinlenen müziğin üslup özelliklerini uygun müzik terimlerini kullanarak açıklar (icra topluluğu, melodi, kontrast ve tekrar, tempo, ritim, dinamizm). • Dinlenen eserde icra topluluğunu ve müzik formunun yapısını (ikili form, üçlü form, döngüsel form) tanır. • Müzikal anlatım araçları, icra topluluğu, icra biçimi ve müzik formu hakkındaki bilgilere dayanarak müzik eserlerini karşılaştırır.
Etkinlik Örnekleri:	

- Öğretmen, müzik örneklerinin görsel-işitsel sunumu aracılığıyla öğrencileri Rönesans, Barok ve Klasisizm müzik dönemleriyle tanıştırır. Bu süreçte öğrencilerin müzik dönemlerini betimlemeleri, Barok ve Klasisizm dönemine ait önemli bestecileri, onların en önemli eserlerini, döneme özgü çalgıları ve icra topluluklarını müzik dönemine göre tanımaları teşvik edilir.
- Belirli müzik örneklerinin çoklu dinlenmesinden sonra öğrenciler, müzik kanalları üzerinden araştırma yaparak Barok ve Klasisizm dönemine ait en sevdikleri eserlerden oluşan bir sıralama listesi hazırlar ve bu sıralamayı gerekçelendirir (belirli çalgıların varlığı, melodinin akıcılığı, ritim, dinamik kontrastlar, müzik formu).
- Öğretmen, farklı türlerden enstrümantal müzik örneklerinin görsel-işitsel sunumu (veya mümkünse bir icracı ile buluşma) yoluyla öğrencileri vurmalı çalgılar ve klavyeli çalgılarla tanıştırır. Öğrenciler dikkatle dinler, bu çalgıları tanımlar ve açıklar, belirli özellikleri not eder; ses, görünüm, çalma biçimi, tür ve enstrümantal topluluklardaki rol açısından sınıflandırır ve tanır.
- Ses kayıtları aracılığıyla öğretmen farklı orkestra türlerini ve oda müziği topluluklarını tanıtır. Öğrenciler orkestra ve oda müziği türlerini adlandırır, içlerindeki çalgıları belirler, sınıflandırır, işitsel olarak karşılaştırır ve katılımcı sayısı ile çalgı gruplarının dağılımını değerlendirir.
- Öğrenciler gruplara ayrılarak öğretmen tarafından verilen kartlarda yazılı çalgı adlarını alır. Daha sonra bu çalgıları gruplarına ve alt gruplarına ayırırlar: klavyeli çalgılar, vurmalı çalgılar ve vurmalı halk çalgıları; ya da başka çalgılar ekleyerek farklı sınıflandırma yöntemleri geliştirirler.
- Öğrenciler, senfoni orkestrasındaki çalgı gruplarının yerleşimi için şematik bir gösterim hazırlar ve yerleşimi gerekçelendirir (çalgıların büyüklüğünü ses yüksekliğiyle ilişkilendirme, vurmalı ve bas çalgıların arka planda yer alması, melodik çalgıların önde bulunması vb.).
- Ses/video kayıtları aracılığıyla öğretmen vurmalı halk çalgılarını tanıtır. Öğrenciler bu çalgıları ses ve görünüşlerine göre tanır, görünüş ve yapıldıkları malzemeye göre betimler, çalma biçimi ve topluluktaki rollerine göre sınıflandırır ve farklı türlerdeki icra topluluklarında işitsel olarak tanır.
- Öğretmen, halk müziği toplulukları ve halk çalgılarından oluşan grupların video örneklerini sunar. Öğrenciler kullanılan çalgıları belirler, halk müziği enstrümantal topluluk türlerini sınıflandırır, bu toplulukları görünüş ve ses açısından karşılaştırır. Kendi müzik geleneklerini korumanın önemi ve farklı kültürlerin folklorunu tanıma ve saygı göstermenin önemi üzerine tartışır.
- Öğretmen, yönlendirilmiş dinleme yoluyla sunulan ses örnekleri üzerinden öğrencilerin sonat formundaki iki tema arasındaki kontrastı işitsel olarak tanımasını sağlar. Öğrenciler sonat formunun temalarını ve ana bölümlerini içeren şematik bir gösterim oluşturur ve açıklar.
- Öğrenciler, müzik parçalarından bölümler üzerinden sonat (solo enstrüman), senfoni ve konçertoyu icra topluluğu açısından karşılaştırır; döngüsel formun şematik gösterimini oluşturur ve dinlenen müzik örneklerinde bölümlerin karakterini (hızlı, yavaş, oyunlu vb.) açıklar.
- Sunum ve müzik örneklerinin dinlenmesi yoluyla halk müziği, popüler türler, caz ve world music gibi farklı türlerden besteler aracılığıyla öğrenciler, dinledikleri müzik eserinin türünü tanımlar, farklı türlerdeki enstrümanların yapısını karşılaştırır ve her müzik türünden üçer örnek eser belirtir.
- Öğrenci, halk müziği, popüler müzik ve cazdan belirli bir ortam, amaç ve hedef için uygun beş müzik örneği listesi oluşturur. Bu seçimini gerekçelendirir ve farklı müzik türleri, müziksel ifade araçları ve icra toplulukları hakkında açıklama yapar.

- Eserin dikkatli bir şekilde baştan sona birden fazla kez dinlenmesi sürecinde, öğretmen her tekrar dinlemede öğrencileri müzik eserinin farklı bileşenlerine odaklanmaları için yönlendirir; öğrenciler müziksel ifade araçlarını, icra topluluğunu ve müzik formunu unsurlarıyla birlikte tanır, karşılaştırır ve bunları uzman terimlerle ifade eder.
- Öğretmen, tüm müziksel ifade araçlarını içeren bir tablo hazırlar; öğrenciler bu tabloda dinledikleri müzik örnekleri sırasında dikkat etmeleri gereken tüm bölümleri kaydeder. Öğrenciler tabloyu öğretmenin yönergeleri doğrultusunda, müzik örneklerinin çoklu dinlenmesi sırasında aşamalı olarak doldurur.

Öğretmene Yönelik Yönergeler:

- Öğrenilen enstrümanlar, orkestralar ve oda müziği topluluklarıyla bağlantılı klasik müzik konserlerine, öğrenilen enstrümanlar ve topluluklarla bağlantılı halk müziği konserlerine ve ayrıca müzik kurumlarına ziyaretler yapılması önerilir; ardından derste edinilen izlenimler, deneyimler ve bilgiler hakkında tartışma yapılır. Öğretmen, konser kültürüne (konserde davranış, döngüsel eserin sonunda alkışlama, cep telefonlarının kapatılması vb.) dikkat eder.

- Müzik formlarının öğrenilmesi bir amaç değil, müziği etkili dinleme ve anlama aracı olarak kullanılmalıdır. Bu amaçla eserin bütünlüklü olarak dinlenmesi ve tanınması gereklidir; bu süreçte formun temel bölümleri fark edilir. Eserin tam dinlenmesi sırasında öğrenci, öğretmen tarafından önceden

Konu: MÜZİK OKURYAZARLIĞI VE GERÇEKLEŞTİRİLEN ETKİNLİKLER
Toplam ders saati: 18

Öğrenme kazanımları:
Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. G-dur ve e-moll gamlarını (doğal, armonik ve melodik türler) görsel ve işitsel olarak ayırt eder; bu gamların öğelerini açıklar ve bunları basit tek sesli ve iki sesli şarkılar ile egzersizlerde ve iki sesli kanonlarda nota yazımı kullanarak şarkı söyleme/çalma yoluyla uygular.
2. Müzik örneklerinde düzenli (simetrik) ve düzensiz ölçüleri işitsel olarak tanır ve takip eder.
   Müzik yazımı öğelerini kullanarak nota yazma uygulamalarını kullanır.
3. Farklı tür, karakter, içerik ve müzik dönemlerine ait tek sesli ve iki sesli şarkıları ve diğer müzik örneklerini kulaktan söyler/çalar; vokal/enstrümantal teknik öğelerini doğru kullanır ve orkestra şefinin işaretlerini takip eder.
4. Bir müzik etkinliğinin organizasyonu ve tanıtımı için plan ve program hazırlar.

Öğrenci/öğrenciler şu becerileri geliştirecektir

5. Müzik aracılığıyla kendi fikirlerini, deneyimlerini ve duygularını yaratıcı biçimde ifade etme becerileri.

Konular (ve kavramlar)	**Değerlendirme standartları**
• **Gamlar**	• Penta çizgili portede g küçük – f2 – fis2 – g2 seslerini, diyez ve doğal (bekar) işaretlerini tanır ve yazar. • G-dur gamını ve onun öğelerini (beşli çember yukarı yönlü) yazar.

(tonlar g küçük - f2 - fis2 - g2; G-dur gamı, e-moll gamı – doğal, armonik ve melodik tür; beşli çember yukarı yönlü, paralel gam)	• e-moll gamını (doğal, armonik ve melodik türleri) ve onun öğelerini (paralel minör gam) yazar ve karşılaştırır. • Öğrenilen gamlarda, tüm öğeleri dikkate alarak basit örnekleri tutarlı şekilde transpoze eder ve yazar.
• **Düz ve düzensiz ölçüler, ölçü işareti olmayan ölçüler** (not değerleri ve suslar: düz ölçüler 2/4, 3/4, 4/4 ve düzensiz ölçüler 5/8, 7/8 ve 9/8; hemiola, metrik işaret bulunmayan ölçüler/rubato)	• Müzik örneklerinde düzensiz ölçüleri işitsel olarak tanır ve tak eder. • Müzik örneklerinde düzenli ve düzensiz ölçüleri ve rubato'yu işitsel olarak ayırt eder ve tak eder. • Düzensiz ölçülerin yapısını vuruş sayısına göre (iki zamanlı ve üç zamanlı) ve içlerindeki hemiolanın konumuna göre (önde, arkada ve ortada) analiz eder ve açıklar. • Düzensiz ölçülerde ritmik egzersizler oluşturur ve tak eder.
• **Nota yazma uygulamaları** (dijital nota yazım araçları)	• Nota yazma uygulamasında enstrümanları ve ölçü türlerini gösteren işaretleri tanır. • Nota yazma uygulamasında öğrenilen kavramları açıklar. • Uygun işaretleri kullanarak nota metni girme yoluyla nota yazma uygulamasını kullanır. • Nota yazma uygulamasında kısa müzik cümleleri oluşturur.
• **Şarkı söyleme (ses aralığı g – e2) ve müzik enstrümanı çalma (isteğe bağlı)** (grup ve toplu müzik icrası, orkestra şefi işaretleri, karşılıklı dinleme, entonasyon ve ritim, metnin diksiyonu ve artikülasyonu) *(NOT: Ses aralığı yalnızca yönlendiricidir; öğretmen bu dönemdeki bireysel ses özelliklerini ve ses değişimlerini dikkate almalıdır.)*	• Grup ve toplu icrada, eseri kulaktan seslendirirken metnin doğru diksiyonunu ve artikülasyonunu / icra tekniğini gösterir. • Farklı türlerden tek sesli ve iki sesli örnekleri kulaktan, tek başına veya grup içinde müziksel ifade araçlarını kullanarak söyler/çalar. • Farklı türlerden tek sesli ve iki sesli örnekleri kulaktan, bağımsız olarak doğru entonasyon ve ritimle, orkestra şefi işaretlerini takip ederek söyler/çalar ve müziksel ifade araçlarını kullanır. • Farklı türlerden basit örnekleri nota yazımına göre, müziksel ifade araçlarını kullanarak, doğru entonasyon ve ritimle ve orkestra şefi işaretlerini takip ederek söyler/çalar.
• **Yaratıcı müziksel ifade** (tekrar, taklit, müziksel izlenimler, müzik dönemi/dinlenen eser hakkında deneme, sunum hazırlama, dijital posterler…) *(NOT: Verilen standartlar öğrencilerin yaratıcı ifadesini desteklemek için bir yönergedir; Müzik Eğitimi dersinin değerlendirmesini doğrudan etkilemez.)*	• Verilen bir melodiye ritmik eşlik tasarlar. • Tekrar ve taklit kullanarak belirli müziksel modelleri kendi yaratıcı ifade biçimine dönüştürür. • Müziği diğer sanatsal ifade biçimleriyle (edebi, görsel ifade, dans veya dijital araçlar aracılığıyla) ilişkilendiren özgün yaratıcı örnekler oluşturur.

	• Verilen edebi bir metne veya kendi metnine göre melodi oluşturur (ritmik eşlik ile birlikte).
• **Müzik etkinliği organizasyonu ve tanıtımı**	• Müzik etkinliğinin gerçekleştirilmesine katılır. • Kısa bir müzik gösterisi için plan hazırlar. • Müzik gösterisi için program oluşturur. • Müzik gösterisinin tanıtımını tasarlar.

Etkinlik Örnekleri:

- Öğretmen öğrencileri g, f2 ve g2 sesleriyle tanıştırır; öğrenciler nota örneklerinde g, f2 ve g2 seslerini ve diğer öğrenilen sesleri, diyez ve bekar işaretlerini tanımaya yönlendirilir. Ardından öğrenciler, öğrenilen sesleri kullanarak basit melodik egzersizler oluşturmaya teşvik edilir; bu egzersizleri intonasyon desteğiyle bireysel ve grup hâlinde söyler ve öğrenilen gamlara göre yazarak transpoze ederler.
- Çeşitli müzik örnekleri aracılığıyla öğrenciler görsel ve işitsel olarak G-dur ve e-moll gamları (doğal, armonik ve melodik türleri) ve bunların öğeleriyle, aralarındaki benzerlik ve farklılıklarla tanıştırılır; bu gamlar tek sesli ve iki sesli şarkılar, egzersizler ve nota ile iki sesli kanonlar yoluyla kullanılır. Öğrenciler dinleme yoluyla G-dur ve e-moll gamlarının farklı tınılarını deneyimler.
- Öğrenciler 5/8, 7/8 ve 9/8 düzensiz ölçüler, hemiola ve ölçü işareti olmayan ölçüler (rubato) ile tanıştırılır; dinletilen müzik örneklerinde bu ölçüleri işitsel olarak tanır ve tak eder, düzensiz ölçülerin yapısını vuruş sayısına ve hemiolanın konumuna göre açıklar ve düzensiz ölçülerde ritmik egzersizler oluşturur.
- Öğretmen, öğrencileri dijital cihazlarda nota yazma uygulamalarını kullanma konusunda yönlendirir (toplu olarak akıllı tahta üzerinde veya bireysel olarak bilgisayar/tablet/telefon üzerinden); öğrenciler uygulamada enstrüman ve ölçü türü işaretlerini tanır, öğrenilen kavramları açıklar, uygun işaretlerle nota metni girer ve kısa müzik cümleleri oluşturur.
- Öğretmen, uygun ses aralığında (g – e2) halk şarkısı, çocuk şarkısı, popüler şarkı, sanat şarkısı, kanon, iki sesli şarkı/egzersiz ve melodik egzersiz gibi müzik örneklerini sunar; öğrenciler uygun vokal teknik egzersizlerle ses açma çalışmaları yapar ve toplu icraya katılır. Daha sonra öğrenciler tek sesli şarkılar ve egzersizleri, basit iki sesli kanonları ve iki sesli şarkı/egzersizleri kulaktan bireysel veya grup hâlinde seslendirir; doğru duruş/çalışma tekniği ve müziksel ifade araçlarını kullanarak icra eder.
- Öğretmen, öğrencileri nota okuma ve nota üzerinden icra konusunda yönlendirir: nota metnini yorumlama, ritmik okuma (parlato), nota üzerinden çalma/söyleme, solfej ile söyleme, sözlü söyleme, doğru vokal/enstrümantal teknik ve müziksel ifade araçlarının kullanımı. Öğrenciler, nota kullanarak ritmik egzersizler yapar ve g – e2 ses aralığında şarkı ve egzersizleri söyler/çalar.
- Farklı teknikler, yöntemler ve çalışma biçimleri aracılığıyla öğrenciler ortak yaratıcı müzik etkinliklerine katılır; tekrar, taklit, soru–cevap gibi yöntemleri kullanarak belirli müzik modellerini oluşturur ve yeniden ifade eder. Müziksel ifade araçlarına ilişkin bilgilerini kullanarak kendi yaratıcı müziksel ifade biçimlerini geliştirirler.
- Yoğun ifade gücü olan bir müzik eserinden alınan izlenimler doğrultusunda öğrenciler, müziği diğer sanatsal ifade biçimleriyle birleştiren özgün çalışmalar üretmeye teşvik edilir (belirli bir müzik dönemi veya dinlenen eser hakkında deneme, sunum hazırlama, dijital posterler).

- Öğretmen, öğrencileri kısa tematik bir müzik etkinliği planı oluşturmaya, potansiyel katılımcıları seçmeye ve internet ortamında ve okul ilan panosunda tanıtılmak üzere bir konser programı tasarlamaya yönlendirir. Etkinlik tamamlandıktan sonra öğrenciler, öğretmenle birlikte gerçekleştirilen etkinliğin güçlü ve zayıf yönlerini tartışır.
- Öğrenciler, farklı türlerden müzikleri edebi metinlere eşlik edecek şekilde seçmeye teşvik edilir; seçilen müzikler metnin karakterine, üslubuna, diline, yazarın vermek istediği mesaja ve metnin diğer özelliklerine uygun olmalıdır.
- Öğrenciler, bilinen bir müzik eserinin formunu ve karakterini yaratıcı biçimde sunan bir sunum veya video hazırlamaya yönlendirilir. Video; önceden hazırlanmış çizimler, illüstrasyonlar ve fotoğraflar kullanılarak oluşturulabilir ve müzik olarak ilgili eser kullanılır.
- Öğretmen, öğrencileri müzik gazetecisi rolünde bir haber içeriği hazırlamaya teşvik eder; bu içerikte öğrenciler bir müzik eserinin icrasını, orkestrasını, solistlerini ve genel deneyimi müzik terminolojisi kullanarak (ifadeye, dinamik çeşitliliğe, kontrastlara, organizasyon eksikliklerine vurgu yaparak) yorumlar ve kendi kişisel görüşlerini de ifade ederler.
- Uygun bir örnek üzerinden öğrenciler, müzik etkinliklerinin organizasyon ve tanıtım biçimlerini tanır; organizasyon ve tanıtım sürecini açıklar ve müzik kurumları ile etkinliklerin müzik kültüründeki önemini tartışır.

Öğretmene Yönelik Notlar:

- Skala öğrenimi kendi başına bir amaç değildir ve dinlenen örneklerle sıkı bağlantı içinde, bilinen melodilerle ilişkilendirilerek, önceden açıklama yapılarak nota üzerinden söyleme ve çalma ile birlikte yürütülmelidir.

- "Çocuk müzik enstrümanlarıyla söyleme ve çalma" öğretim içeriği, sınıf, şube ve okul düzeyinde koro ve orkestra ile diğer icra topluluklarının oluşturulmasına olanak tanır.

- Şarkı söyleme etkinliği mümkün olduğunca her derste ayrı bir etkinlik olarak ve programdaki diğer içeriklerin öğrenilmesine yardımcı olacak şekilde uygulanmalıdır.

- Öğrencilerin yaratıcı etkinlikleri, öğrencilerin ilgi alanları ve bireysel özelliklerine dayanmalı ve okulun mevcut çalışma koşullarına uygun olarak uyarlanmalıdır.

- Birinci öğretim temasına ait içerikler uygulanırken performans etkinlikleri ve yaratıcı ifade biçimleri (hareketler, beden perküsyonu, dramatizasyonlar, görsel sunum vb.) kullanılabilir. Mümkün olduğunda öğretmen dersin planlanması ve uygulanmasında disiplinler arası entegrasyonu kullanmalıdır.

KAPSAYICILIK, TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ/DUYARLILIĞI, KÜLTÜRLERARASI YAKLAŞIM VE DERSLER ARASI ENTEGRASYON

Öğretmen, ders süresince tüm öğrencilerin tüm etkinliklere katılımını sağlayarak kapsayıcılığı (inklüzyonu) temin eder. Bu doğrultuda, her çocuğun bilişsel ve duygusal olarak etkin katılımını sağlamak için uygun öğretim yaklaşımlarını (bireyselleştirme, farklılaştırma, grup çalışması, akran desteği) kullanır.

Öğrenme güçlüğü/engeli olan öğrencilerle çalışırken bireysel eğitim planı (uyarlanmış öğrenme kazanımları ve değerlendirme standartlarıyla) uygular ve mümkün olduğunda diğer kişilerden (kişisel ve eğitim asistanları, eğitim aracıları, gönüllü eğitmenler ve kaynak merkezli okullardaki profesyoneller) ek destek alır. Tüm öğrencileri, özellikle kırılgan gruplardakileri düzenli olarak izler; öğrenme güçlüklerini zamanında belirleyerek onları öğrenme kazanımlarına ulaşmaları için teşvik eder ve destekler.

Etkinliklerin uygulanmasında öğretmen kız ve erkek öğrencileri eşit şekilde ele alır ve cinsiyet stereotiplerine dayalı roller vermemeye özen gösterir. Grup oluştururken cinsiyet dengesi sağlamaya çalışır. Ders materyallerini seçerken cinsiyet ve etnik/kültürel açıdan duyarlı, toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen ve kültürlerarası anlayışı teşvik eden görseller ve örnekler kullanır.

Öğretmen, mümkün olduğunda dersin planlanması ve uygulanmasında konu/tema/kavramlar arası bütünleştirmeye (entegrasyona) yer verir. Bu entegrasyon, öğrencilerin diğer derslerin bakış açılarını da kullanarak öğrendiklerini bir bütün halinde ilişkilendirmelerine olanak sağlar.

ÖĞRENCİ BAŞARILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğrencilerin beklenen değerlendirme standartlarına ulaşabilmelerini sağlamak amacıyla öğretmen, öğretim ve öğrenme süreci boyunca öğrencilerin etkinliklerini sürekli olarak izler ve her öğrencinin ilerlemesine ilişkin bilgi toplar. Etkinliklere katılım için öğrencilere, aktivite/görevin gerçekleştirilme başarısı düzeyini gösteren ve geliştirmeye yönelik yönlendirmeler içeren geri bildirim verilir (biçimlendirici değerlendirme). Bu amaçla öğretmen aşağıdakileri izler ve değerlendirir:

- öğretmen tarafından sorulan sorulara verilen sözlü cevaplar,
- performans etkinliklerinin gerçekleştirilmesine katılım ve başarı (grup ve toplu müzik yapma sırasında icra tekniğinin ve müzik okuryazarlığı bilgilerinin doğru uygulanması),
- dinlenen müziğin anlaşılmasına ve müzik etkinliğinin organizasyonuna yönelik faaliyetlere katılım ve başarı,
- ürünler (illüstrasyonlar, sunumlar, şematik gösterimler, projeler vb.),,
- öğretim sürecinin bir parçası olan kısa sınavlara (quiz) verilen cevaplar.

Bütünleyici (sumatif) değerlendirme, biçimlendirici ve sumatif değerlendirme tekniklerinin farklı biçimleri aracılığıyla yapılır. Her üç aylık dönemde, yarıyılda ve ders yılının sonunda öğrenciye sayısal sumatif not verilir.

Müfredatın uygulanmasının başlangıcı	2026/2027 Eğitim Yılı
Kurum/program sağlayıcısı	Eğitimi Geliştirme Bürosu
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmî Gazetesi'nde yayımlanan 161/19, 229/20, 3/25 ve 74/25 sayılı İlköğretim Kanunu'nun 30. maddesinin 3. fıkrasına göre, Eğitim ve Bilim Bakanı VIII. sınıf için Müzik Eğitimi dersinin öğretim programını kabul etmiştir.	No. 12-12084/21 12.09.2025 yılı Eğitim ve Bilim Bakanı, Prof. Dr. Vesna Yanevska _____